

ارکستر سمفونیک خلق موسیقی در کنار یکدیگر

چه صدایی شکوهمندتر از صدای صد و چند ساز که در کنار یکدیگر پدیدهای ناب می‌سازند؟ واقعا آدم فکرش را که می‌کند، به شگفت می‌آید که چطور این همه ساز در کنار هم صدایی می‌سازند بی‌مانند و دقیق؟

ارکستر به جمعی از نوازندگان و خوانندگان گفته می‌شود که در کالبد یک بدنهی واحد گرد هم می‌آیند و صدایی می‌سازند که هیچ همانندی ندارد. این بدنهی واحد برای خودش یک موجود زنده است، موجودی زنده که گاه به صدا در می‌آید و گاه خاموش می‌شود، ولی در حین خروش، هیچ صدایی را یارای هموردی با آن نیست.

خوب که فکرش را می‌کنیم، متوجه می‌شویم که این موجود زنده به رهبری موسیقی‌دانی کاربلد به یک ساز واحد بدل می‌شود که می‌تواند داستان‌هایی زیبا روایت کند و شنونده را با خود به سفری شگفت‌انگیز ببرد. با وجود زهی‌های شاداب و بادی‌های سبک‌بال و برنجی‌ها و کوبه‌ای‌های پرطنین، دیگر امکان‌های روایت‌گری این قصه‌گوی بزرگ پایان ندارد. هر داستانی که به خیال آدم دربیاید، با روایت ارکستر دل‌نشین خواهد بود.

بذر ارکستر در دسته‌های ویولن‌نوازان سده‌ی هفدهمی کاشته شد و از آن زمان تاکنون آهنگ‌سازان بسیاری در رشد و توسعه‌اش نقش داشته‌اند. ژان-باتیست لویی (لولی) و آرکانجلو کورلی در سازمان‌دهی و سامان‌بخشی به ارکستر جایگاهی رفیع داشتند.

ارکستر دوره‌ی کلاسیک شکل خود را بیشتر مرهون آثار هایدن، موتسارت و بتهوون است. ارکسترهای دوره‌ی کلاسیک با صدای ویولن‌ها، ویولاه‌ها، ویلن‌سل‌ها، کنترباس‌ها و یک جفت ابوا، هورن و باسون جان می‌گرفتند و خیلی اوقات هم برای اجرای اپراهای ایتالیایی از آن‌ها استفاده می‌شد.

با مرسوم شدن حضور یک رهبر چوب در دست و استفاده‌ی بیشتر واگنر و بتهوون از بادی-برنجی‌ها، دوره‌ی رمانتیک شاهد افزایش محبوبیت و همین‌طور اندازه‌ی ارکسترها بود.

با آغاز سده‌ی بیستم، آهنگ‌سازانی چون اشتراوس، مالر، الگار و راول با استفاده از دسته‌های پرتعدادتر بادی-برنجی و بادی-چوبی به شکل‌گیری ارکستر مدرن امروزی کمک فراوانی کردند و البته ظهور صنعت فیلم و به تبع آن موسیقی متن فیلم هم باعث شد تا موسیقی کلاسیک بیش از پیش به گوش شنوندگان برسد.

گرچه جای سازهای ارکستر از پیش معلوم است، اما نحوه توزیع خط‌های موسیقی میان سازها، هنری خاص است به نام ارکستراسیون. بی‌گمان می‌توان با ارکستراسیون‌های مختلف، یک قطعه را بی‌آنکه حتی یک نت در ملودی یا هارمونی‌هایش دست ببریم، به شکلی کاملاً تازه و متفاوت اجرا کنیم. خیال کنید که ملودی والس مشهور اشتراوس یا ملودی جاودانه‌ی دریاچه‌ی قو را به خط‌های سازی متفاوت بدهیم، آنگاه معلوم نیست جلوه‌ی درخشان این آثار به همان درخشانی نمودار گردد. همین هم نشان می‌دهد که ارکستر سمفونیک یک شگفتی زنده و مملو از صداهای شگفت‌آور است.

